

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Obsah dokumentu má informatívny charakter

300/1993

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsának 300. törvénye (1993. szeptember 24.) **az utónévről és a családi névről**

A Szlovák Köztársaság Nemzeti Tanácsa az alábbi törvényt alkotja:

Az utónév

1.§

- (1) Mindenkinek utónevét kell viselnie.
- (2) A gyermek utónevét a szülők közösen határozzák meg; ha a szülők között erre vonatkozó megegyezés nem született, a gyermek utónevét bíróság állapítja meg.1)
- (3) Ha az egyik szülő ismeretlen vagy elhunyt, a gyermek utónevéről a másik szülő nyilatkozik.
- (4) Ha egyik szülő sem ismert, a gyermek utónevét bíróság állapítja meg1), ezt hivatalból az a község vagy városrész kezdeményezi, amelynek anyakönyvébe a születés rögzítésre került (a továbbiakban: „anyakönyvi hivatal“).
- (5) A (4) bekezdés alkalmazandó abban az esetben is, ha az anya a születést követően külön jogszabály szerint1a) egészségügyi intézményben hagyta a gyermeket, és nem adott neki utónevét.

2.§

- (1) Az 1.§-ban említett módon és feltételekkel több, legfeljebb azonban három utónév is meghatározható, ezek idegen nyelvűek is lehetnek. A gyermek utónevének vagy utóneveinek (a továbbiakban: "utónév") anyakönyvezésekor a szülők kötelesek az anyakönyvi hivattal együttműködni.
- (2) Nem adható olyan utónév, amely sértő, amely nem személynév vagy amely egy utónév becéző alakja, valamint első utónévként olyan név, amelyet élő testvér első neveként jegyeztek be, továbbá férfinak nem adható női utónév, és viszont. Ezek a korlátozások idegen névre nem vonatkoznak, ha az idegen utónév viselése közismerten összhangban áll annak az állammal a hagyományával, ahol az adott utónév használatos. Az anyakönyvi hivatal kérésére ezt a tényt a szülő az adott állam külképviselete által kiállított igazolással tanúsítja.

2.a §

Nagykorúsága elérését követően a két vagy három utónévvel nem rendelkező személy második és harmadik utónevét vehet fel, ezt abban az anyakönyvi hivatalban kell bejelentenie, amely őt a születési anyakönyvbe bejegyezte. Kiskorú személy számára második és harmadik utónevét törvényes képviselője határozhat meg; a 15 évesnél

idősebb kiskorú személy második és harmadik utónevének meghatározásához az érintett kiskorú írásos beleegyezése szükséges, amelyet hiteles aláírásával kell ellátni. A második és harmadik utónév felvétele nem minősül névváltoztatásnak. Második és harmadik utónév ilyen módon csak egyszer vehető fel.

2.b §

Nagykorúsága elérését követően a két vagy három utónévvel rendelkező személy kérheti a második vagy harmadik utónevének törlését, ezt abban az anyakönyvi hivatalban kell bejelentenie, amely őt a születési anyakönyvbe bejegyezte. Kiskorú személy második vagy harmadik utónevét törvényes képviselője töröltheti; a 15 évesnél idősebb kiskorú személy második vagy harmadik utónevének törléséhez az érintett kiskorú írásos beleegyezése szükséges, amelyet hiteles aláírásával kell ellátni. A második vagy harmadik utónév törlése nem minősül névváltoztatásnak. A második és a harmadik utónév ilyen módon csak egyszer törölthető.

2.c §

Nagykorúsága elérését követően a több utónévvel rendelkező személy kérheti az utónevek sorrendjének cseréjét, ezt abban az anyakönyvi hivatalban kell bejelentenie, amely őt a születési anyakönyvbe bejegyezte. Kiskorú személy nevében törvényes képviselője kérheti az utónevek sorrendjének cseréjét; a 15 évesnél idősebb kiskorú személy esetében az utónevek sorrendjének cseréjéhez az érintett kiskorú írásos beleegyezése szükséges, amelyet hiteles aláírásával kell ellátni. Az utónevek sorrendjének cseréje nem minősül névváltoztatásnak. Az utónevek sorrendjének cseréjére ilyen módon csak egyszer van lehetőség.

3.§

A Szlovák Köztársaság állampolgára a hivatali érintkezésben utónevét olyan formában és sorrendben használja, ahogyan az a születési anyakönyvben szerepel.

A családi név

4.§

(1) Mindenkinek családi nevet kell viselnie.

(2) A Szlovák Köztársaság állampolgára születéskor a szülők közös családi nevét, a szülők eltérő családi neve esetén az egyik szülő családi nevét kapja, mégpedig azt, amelyben a szülők a házasságkötéskor megegyeztek²); ha a szülők nem kötöttek házasságot, és eltérő családi nevet viselnek, a gyermek a szülők megállapodása szerinti családi nevet kapja. Megállapodással csak olyan családi név határozható meg, amelyet a megállapodáskor a szülők egyike viselt.

(3) A házasságot felbontó ítélet jogerőre emelkedését követő 300 napon belül született gyermek azt a családi nevet kapja, melyben a szülők a házasságkötéskor megegyeztek, kivéve, ha a bíróság az anya volt férjének apaságát jogerősen megdöntötte.

(4) A kiskorú gyermek az anya családi nevét kapja, ha a bíróság a születési anyakönyvben apaként bejegyzett személy apaságát jogerősen megdöntötte.

(5) Az ismeretlen apától származó gyermek az anya családi nevét kapja, amelyet az a gyermek születésekor viselt.

(6) Az apaság megállapításáig a gyermek azt a családi nevet kapja, amelyet az anya a gyermek születésekor viselt.

(7) Ha a gyermek egyik szülője sem ismert, a gyermek családi nevét bíróság állapítja meg¹⁾, mégpedig annak az anyakönyvi hivatalnak a kezdeményezésére, amelynek anyakönyvébe a gyermek születését bejegyezték.

(8) A (7) bekezdés alkalmazandó abban az esetben is, ha az anya a szülést követően külön jogszabály szerint^{1a)} egészségügyi intézményben hagyta a gyermeket.

4.a § Ha a gyermek egyúttal más állam állampolgára is, az adott állam jogrendjével vagy hagyományaival összhangban vehet fel családi nevet vagy neveket (a továbbiakban: "családi név").

5. §

A Szlovák Köztársaság állampolgára a hivatali érintkezésben azt a családi nevet használja, amelyet a jelen törvény rendelkezései, a korábbi jogszabályok³⁾ vagy a házasságkötéskor^{3a)} rögzített megállapodás szerint visel, olyan formában és sorrendben, ahogyan az a születési anyakönyvben vagy házassági anyakönyvben szerepel.

Az utónév és a családi név megváltoztatása

6.§

(1) Az utónév és a családi név megváltoztatása engedélyezhető, főként, ha a név sértő, vagy ha azt különös méltánylást érdemlő körülmény indokolja.

(2) Az utónév megváltoztatását a hatóság mindig engedélyezi, ha az érintett szlovák állampolgár egyben más ország állampolgára is, és a névváltoztatás a másik ország jogrendjének és hagyományainak megfelelő névalakot eredményez.

(3) A családi név megváltoztatása csak a házastársak együttes kérelme alapján engedélyezhető, ha

a) a közös családi nevet viselő házastársak új közös családi nevet vesznek fel; a családi név megváltoztatása a kérelemben esetlegesen nem szereplő közös kiskorú gyermekeikre is kiterjed,

b) a közös családi nevet nem viselő házastársak egyike a másik házastárs családi nevének felvételét kérelmezi, a kérelemben esetlegesen nem szereplő közös kiskorú gyermekeik is ezt a közös családi nevet kapják,

c) a közös családi nevet viselő házastársak egyike a közös családi név felvétele előtt viselt családi nevét kívánja újra felvenni,

d) a közös családi nevet viselő házastársak egyike második családi névként a házasságkötést megelőzően viselt családi nevét kívánja felvenni,

e) a házasságkötés előtti családi nevüket megtartó házastársak egyike az eddig viselt családi nevéhez közös gyermekeiknek a házasságkötéskor megállapodásban rögzített

családi nevét kívánja felvenni; a közös gyermekek családi neve lesz sorrendben az első,

f) a házasságkötéskor tett egyetértő nyilatkozata alaján a közös családi nevet viselő, egyúttal második családi névként a házasságkötés előtt viselt családi nevét is megtartó házastárs ezután csak a közös családi nevet kívánja viselni, vagy

g) a házasságkötéskor tett egyetértő nyilatkozata alapján a közös családi nevet viselő, egyúttal második családi névként az addig viselt családi nevét is megtartó házastárs ezután csak az addig viselt családi nevét kívánja viselni,

h) a házasságkötéskor az addig viselt családi nevüket megtartó házastársak egyike a házasságkötés előtt viselt családi nevéhez közös családi névként házastársa nevének felvételét kérelmezi; a családi név megváltoztatása a kérelemben esetlegesen nem szereplő közös kiskorú gyermekeikre is kiterjed.

(4) Ha kiskorú gyermek szülei eltérő családi neveket viselnek, a névváltoztatás a nevet változtató szülő családi nevét viselő gyermekre is kiterjed, amennyiben azzal a másik szülő is egyetért.

(5) A családi név megváltoztatását a hatóság mindig engedélyezi, ha az érintett szlovák állampolgár egyben más ország állampolgára is, és a névváltoztatás a másik ország jogrendjének és hagyományainak megfelelő névalakot eredményez.

(6) Olyan személy számára, akinek nemváltoztatása folyamatban van, saját kérelemre és a beavatkozást végző egészségügyi intézmény igazolása alapján a járási hivatal semleges családi és utónév viselését engedélyezi.

(7) Engedélyhez kötött névváltoztatást az utónév vagy a családi név változtatását engedélyező jogerős határozat alapján lehet az anyakönyvbe bejegyezni.

7. §

(1) Utónév esetében a névváltoztatáshoz nem szükséges engedély, ha

a) idegen utónév szlovák megfelelőjére változik, és viszont,

b) jogerősen örökbe fogadott gyermek utóneve változik,

c) a névváltoztatásra nemváltás miatt kerül sor.

(2) Családi név esetében a névváltoztatáshoz nem szükséges engedély, ha

a) a névváltoztatásra a házasság felbontását követően kerül sor,^{3b)}

b) a névváltoztatásra a nagykorúság elérését követően kerül sor, és az a két vagy több családi név közül csak az egyik viselésére irányul,

c) a névváltoztatás nem szlovák nemzetiségű személy családi nevének a nemre utaló szlovák végződés nélküli bejegyzésére^{3c)} irányul,

d) a névváltoztatás a családi névnek a szlovák nyelv helyesírási szabályaival vagy külön jogszabály értelmében nemzeti kisebbségi nyelv helyesírási szabályaival összhangban történő módosítására^{3ca)} irányul,

e) a névváltoztatásra a gyermek jogerős örökbe fogadását követően kerül sor,

f) a névváltoztatásra nemváltás miatt kerül sor,

g) olyan kiskorú gyermek családi neve változik, akinek a szülei a gyermek születését követően kötöttek házasságot, és a kiskorú gyermek családi neve a többi gyermek számára meghatározott családi névre változik,

h) az ismeretlen apától származó kiskorú gyermek családi neve az anya és a férj többi gyermeke számára meghatározott családi névre változik.

(3) Engedélyhez nem kötött névváltoztatást az érintett személy vagy törvényes képviselője írásbeli nyilatkozata alapján lehet az anyakönyvbe bejegyezni; utónévnek vagy családi névnek nemváltás miatti változtatásához orvosi szakvélemény is szükséges.

(4) 15 évesnél idősebb kiskorú személy esetében az utónév vagy a családi név változtatásához az érintett kiskorú írásos beleegyezése szükséges, amelyet hitelesített aláírásával kell ellátni.

8.§

Kiskorú gyermek utónevének vagy családi nevének megváltoztatása nem engedélyezhető, ha az a kiskorú érdekeivel vagy a 4. § (2) bekezdésével ellentétes volna, vagy ha a Szlovák Köztársaság állampolgára egyben más állam állampolgára is, és a névváltoztatás a másik állam jogrendjével vagy hagyományaival ellentétes volna.

8.a § Az anyakönyvi hivatal anyakönyvi kivonatot vagy a névváltoztatás anyakönyvi bejegyzését tanúsító igazolást^{3d)} állít ki a bejelentő számára.

A névváltoztatási ügyekben eljáró hivatal illetékessége

9.§

Utónév vagy családi név megváltoztatásának engedélyezése ügyében az érintett szlovák állampolgár szlovákiai lakóhelye vagy utolsó szlovákiai lakóhelye szerinti járási hivatal az illetékes; ha a Szlovák Köztársaság állampolgárának ilyen lakóhelye nem volt, az utónév vagy a családi név megváltoztatása ügyében a Pozsonyi Járási Hivatal az illetékes. Ha kiskorú gyermek utónevének vagy családi nevének megváltoztatásáról van szó, a kérelmet benyújtó törvényes képviselő lakóhelye szerinti járási hivatal az illetékes.

10.§

A névváltoztatás bejegyzése tekintetében az az anyakönyvi hivatal illetékes, amelynek anyakönyvébe az érintett szlovák állampolgár utónevét vagy családi nevét bejegyezték.

11.§

(1) Az utónév vagy a családi név megváltoztatása iránti írásbeli kérelemnek az alábbiakat kell tartalmaznia:

- a) a kérelemmel érintett személy utóneve, családi neve, születési ideje és helye, személyi száma, házasságkötés ideje és helye,
- b) a kérelemmel érintett személy szlovákiai lakóhelye vagy utolsó szlovákiai lakóhelye vagy szokásos külföldi tartózkodási helye,
- c) a kérelemmel érintett személy által választott utónév vagy családi név,

- d) ha a kérelem a házastársra vagy kiskorúakra is kiterjed, e személyek utóneve és családi neve, születési ideje és helye,
- e) a kérelemmel érintett személy állampolgársága,
- f) a kérelem indokolása.

(2) Kiskorú gyermek utónevének vagy családi nevének megváltoztatása iránti kérelemhez eredeti példányban vagy hiteles másolatban az alábbi dokumentumokat kell csatolni:

- a) a kérelemmel érintett személy születési anyakönyvi kivonata,
- b) ha a kérelemmel érintett személy házas, a házassági anyakönyvi kivonat,
- c) ha a kérelemmel érintett személy elvált, a házasságot felbontó jogerős határozat,
- d) ha a kérelemmel érintett személy özvegy, a házastárs halotti anyakönyvi kivonata,
- e) a kérelemmel érintett személy személyi igazolványa, ha azzal rendelkeznie kell,
- f) a kérelemmel érintett személy egyéb személyazonosító okmánya,
- g) a kérelemmel érintett személy szlovák állampolgárságát igazoló okmány, ha azzal rendelkeznie kell,
- h) a 6. § (2) és (5) bekezdése szerinti névváltoztatás esetén a másik állampolgárságot igazoló közokirat vagy egyéb okmány.

(3) Kiskorú személy nevében az utónév vagy a családi név megváltoztatása iránti kérelmet a szülők közös kérelemként nyújtják be, amennyiben ők a kiskorú törvényes képviselői. 15 évesnél idősebb kiskorú személy esetében a kérelemhez csatolni kell az érintett kiskorú írásos beleegyezését is, amelyet hitelesített aláírásával kell ellátni. Ha a kiskorú nevében az utónév vagy a családi név megváltoztatása iránti kérelmet csak az egyik szülő nyújtja be, a kérelemhez az alábbiakat is csatolja:

- a) a másik szülő hitelesített aláírásával ellátott írásos beleegyezése; ha az érintett szülő a beleegyezést megtagadta, vagy az nem volt beszerezhető, a beleegyző nyilatkozatot helyettesítő jogerős bírósági határozat,
- b) elhunyt szülő esetén annak halotti anyakönyvi kivonata,
- c) a másik szülő cselekvőképességének teljes vagy részleges korlátozását megállapító jogerős bírósági határozat, feltéve, hogy illet a bíróság kiadott.

(4) A (3) bek. b) és c) pontja szerinti dokumentumokat eredeti példányban vagy hiteles másolatban kell benyújtani.

(5) Ha a gyermek mindkét szülője elhunyt, ismeretlen, cselekvőképességében teljesen korlátozott vagy képtelen belátni a kiskorú névváltoztatásának következményeit, az utónév vagy a családi név megváltoztatása iránti kérelmet a kiskorú nevében a rendelt gyám nyújtja be.

(6) Ha a kérelmet nem az érintett személy nyújtja be, a kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező utó- és családi nevét, lakóhelyét, valamint azt, milyen viszonyban áll az érintett személlyel; a meghatalmazott a névváltoztatási eljárásra vonatkozó írásos meghatalmazást köteles benyújtani, amelyet annak a személynek a hitelesített aláírásával kell ellátni, akire a kérelem vonatkozik.

Utónév-változtatás örökbefogadás esetén

12.§

(1) Az örökbefogadást engedélyező határozat jogerőre emelkedését követő hat hónapon belül az örökbefogadó szülők egybehangzó írásos nyilatkozattal az örökbefogadott személy számára annak anyakönyvezett utónevétől⁵⁾ eltérő vagy további utónevet határozhatnak meg. Egyedülálló örökbefogadó esetén ez a jog őt illeti meg.

(2) 15 évesnél idősebb örökbefogadott esetén annak írásos beleegyezése szükséges, amelyet hitelesített aláírásával kell ellátni.

(3) Az örökbefogadás megszűnése vagy felbontása az örökbefogadott utónevére nincs hatással.

13.§

(1) Az örökbefogadott utónevének megváltozását az utónév-változtatásra vonatkozó írásos örökbefogadói nyilatkozat alapján az az anyakönyvi hivatal jegyzi be, amelynek anyakönyvébe az örökbefogadott születését bejegyezték. A nyilatkozatot az örökbefogadók lakóhelye szerint illetékes anyakönyvi hivatal is befogadhatja, amely erről a tényről értesíti az első mondat szerinti anyakönyvi hivatalt.

(2) Az (1) bekezdés szerinti nyilatkozatnak az alábbiakat kell tartalmaznia:

a) az örökbefogadott utóneve, családi neve, születési ideje és személyi száma,

b) az örökbefogadott születési helye,

c) az örökbefogadott új utóneve,

d) az örökbefogadó utó- és családi neve, születési ideje,

e) hivatkozás a gyermek örökbefogadását engedélyező jogerős bírósági határozatra.

13.a §

Bejelentési kötelezettség

(1) Az anyakönyvi hivatal külön jogszabály szerinti^{5a)} terjedelemben jelenti az állami szerveknek és a községeknek az írásos nyilatkozat alapján bejegyzett nem engedélyköteles utónév- és családinév-változásokat.

(2) A járási hivatal külön jogszabály szerinti^{5a)} terjedelemben jelenti az állami szerveknek és a községeknek az engedélyköteles utó- vagy családinév-változásokat.

Átmeneti és záró rendelkezések

14. §

A 2006. február 1. előtt indult névváltoztatási eljárásokban a utó- vagy családinév-változtatás elbírálása a 2006. január 31-ig hatályos jogszabályok szerint történik.

15. §

Amennyiben a szlovák vagy külföldi állampolgárnak több utó- vagy családi neve van, használatuk csak külön rendelkezés szerinti⁶⁾ okmányok kiállítása céljából

korlátozható. Ebben az esetben az okmányban rendelkezésre álló karakterhelyek figyelembe vételével kerül bejegyzésre a szlovák vagy külföldi állampolgár utó- vagy családi neve latin betűvel úgy, hogy az okmányban szereplő utónevek és családi nevek alapján azonosítható legyen az a személy, aki számára az okmányt kiállítják.

15a. §

2009. február 1-től hatályos átmeneti rendelkezés
A 2009. február 1. előtt indult névváltoztatási eljárásokban a utó- vagy családnév-
változtatás elbírálása a 2009. január 31-ig hatályos jogszabályok szerint történik.

16.§

Hatályukat veszítő jogszabályok:

- (1) Az 55/1950. sz. törvény az utó- és családi név használatáról és megváltoztatásáról,
- (2) az utó- és családi név használatáról és megváltoztatásáról szóló törvényhez kapcsolódó 451/1950. sz. végrehatási rendelet,
- (3) az anyakönyvekről szóló törvényt kiegészítő 22/1977. sz. szövetségi belügyminisztériumi rendelet 32.§ (1) bek. második, harmadik és negyedik mondata, a (2) bek., valamint a 40.§ (2) bek.

17.§

A jelen törvény 1994. január 1-jén lép hatályba.

Michal Kováč s.k.
Ivan Gašparovič s.k.
Vladimír Mečiar s.k.

1) A családról és egyéb törvények módosításáról szóló 36/2005. sz. törvény 40. § (3) bek.

1a) Az egészségügyi ellátásról, az egészségügyi ellátással kapcsolatos szolgáltatásokról és egyéb törvények módosításáról szóló 576/2004. sz. törvény 11.§ (10) bek.

2) A 36/2005. sz. törvény 6. § (4) bek.

3) A 265/1949. sz. családjogi törvény 67. § (2) bek.

3a) A 36/2005. sz. törvény 6. § (3) bek.

3b) A 36/2005. sz. törvény 7. §

3c) A 36/2005. sz. törvénnyel módosított, anyakönyvekről szóló 154/1994. sz. SZKNT-törvény 16. §

3ca) A nemzeti kisebbségi nyelvek használatáról szóló 184/1999. sz. törvény

3d) A 14/2006. sz. törvénnyel módosított 154/1994. sz. SZKNT-törvény 3. § (4) bek. és 18. § (1) bek.

4) A Polgári Törvénykönyv 10.§.

5) A 154/1994. sz. SZKNT-törvény 13. § (1) bek.

5a) Például a Szlovák Köztársaság polgárainak lakcímbejelentéséről és a Szlovák Köztársaság lakossági nyilvántartásáról szóló 253/1998. sz. törvény 7. § (3) bek., a bűnügyi nyilvántartásról és egyes törvények módosításáról szóló 330/2007. sz. törvény 8. §.

6) Például a 693/2006. sz. törvénnyel módosított, a személyi igazolványokról és egyes törvények módosításáról szóló 224/2006. sz. törvény, a külföldiek tartózkodásáról szóló 48/2002. sz. törvény 46. §